

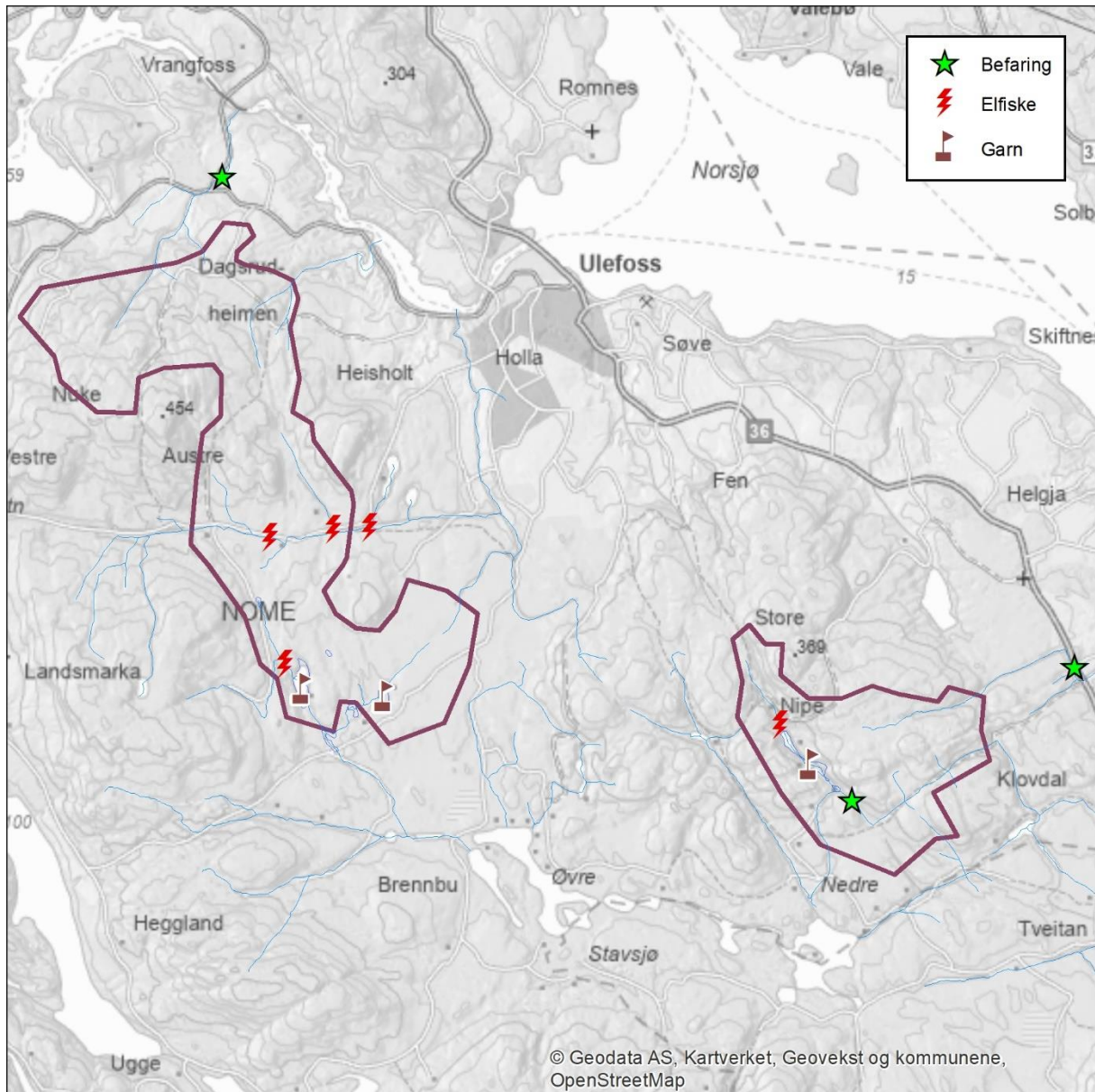
Fiskeundersøkelser i Fensfeltet 2024

Skien, 17. november 2024

Innledning

Feste Landskap Arkitektur utfører konsekvensutredningen for Fensfeltet Grønn mineralpark. Som et ledd i dette har Naturanalyser fått i oppdrag å undersøke fiskebestandene i området. I tiltaksområdet er det 8 innsjøer/tjern, inni eller nært inntil. Noen av disse er svært små. Det er også 7 vannforekomster (dvs. bekkefelt) i områdene. Det er lite informasjon å finne i databaser ol. om eventuelle fiskebestander. Tre av innsjøene ble undersøkt med garn. Noen bekker ble befart, mens andre ble undersøkt med elektrisk fiskeapparat (kart 1).

Kart 1. Fensfeltet med avgrensing av tiltaksområde. Figurer viser de ulike undersøkelsene som ble utført.

Resultater

Hollatjørn

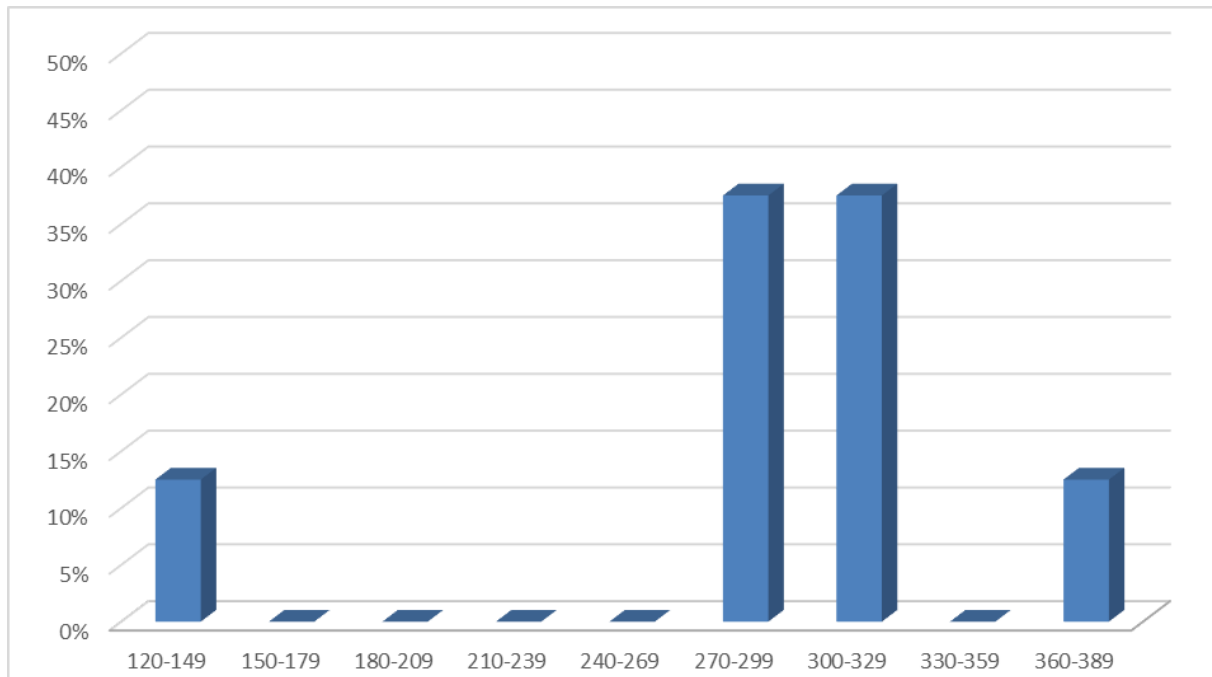
Hollatjørn er en liten innsjø på om lag 17 dekar. Det er myrlendt omkring hele vannet. En liten innløpsbekk kommer inn fra nord. Utløpet går vestover mot Kroktjønn. Det ble fisket med garn fra 16. til 18. oktober (bilde 1). Etter liten fangst første garnnatt ble det klart at det var nødvendig å sette flere garn for å få et bedre inntrykk av bestanden. Totalt ble det satt 12 oversiktsgarn i løpet av de to nettene. Fangsten bestod av 8 ørret.

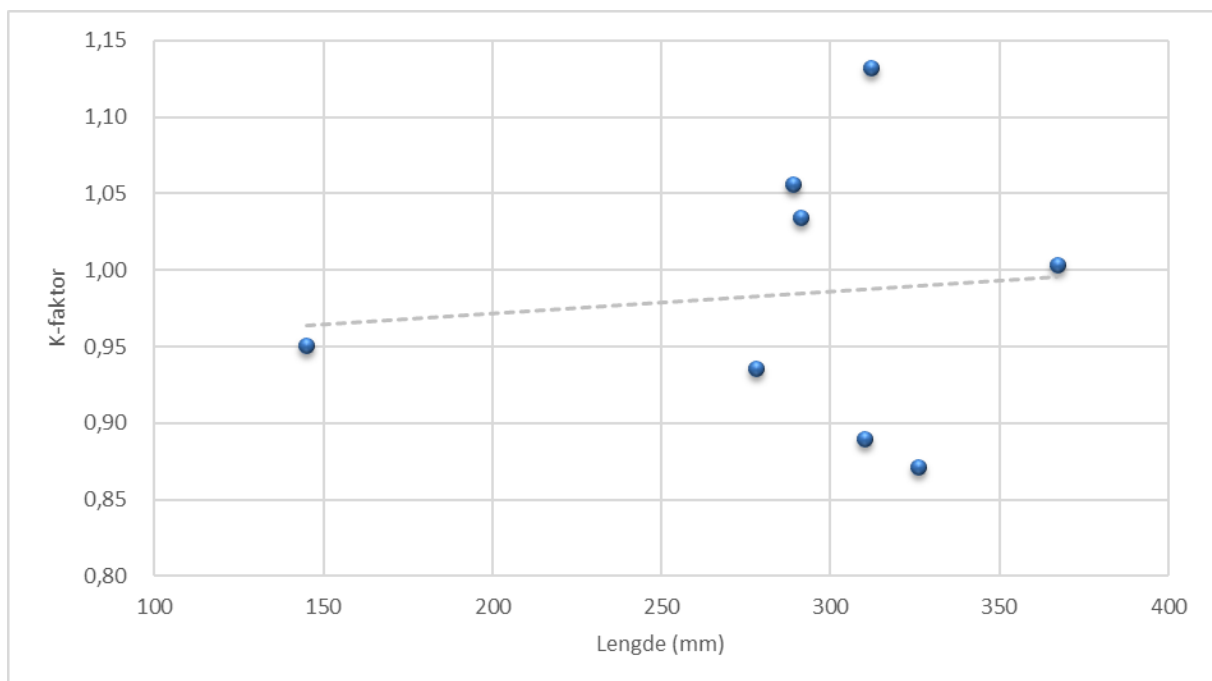
Bilde 1. Det er myrlendt rundt hele Hollatjørn. Enkelte små tilpasninger er gjort av antatt ivrige fiskere. Her en god stol.

Flertallet av ørretene var i de to lengdegruppene fra 270 – 329 mm. (figur 1). K-faktor er gjennomsnittlig god, men varierte svært mellom de ulike individene (figur 2).

Det ble også fanget en trepigget stingsild i oversiktsgarnene.

Figur 1. Lengdefordeling for ørreter fanget i Hollatjørn, oktober 2024 (n=8).

Figur 2. Kondisjonsfaktor for ørreter fanget i Hollatjørn, oktober 2024 (n=8).

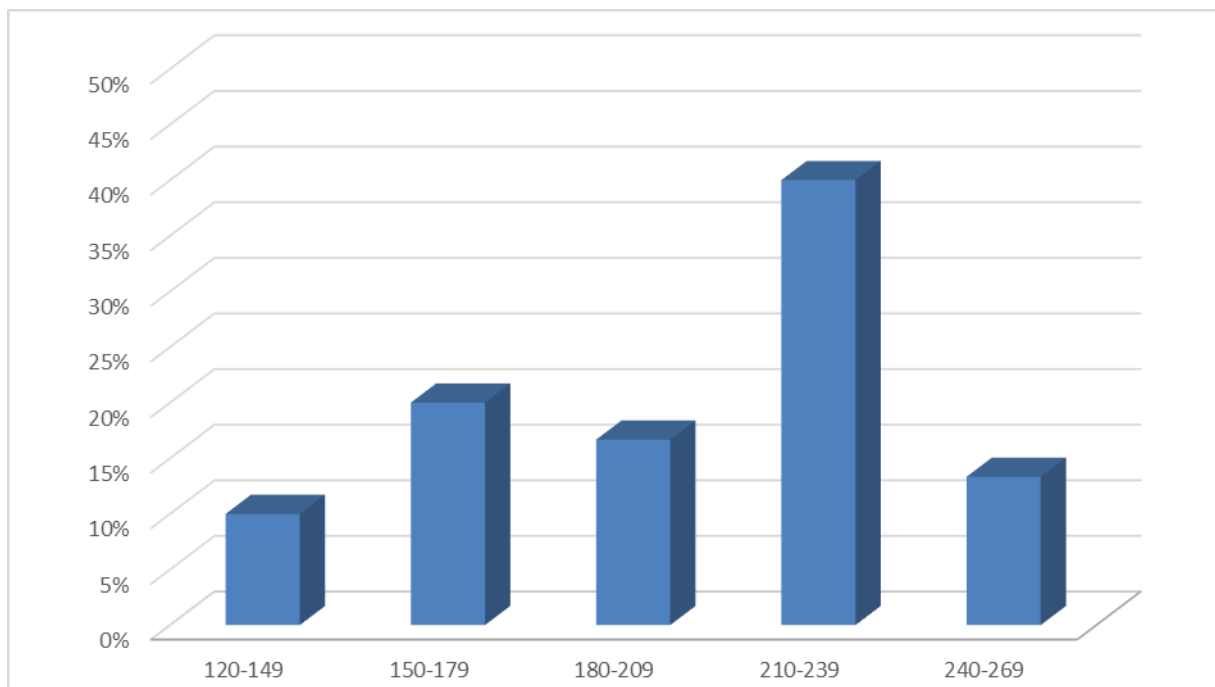
Siljutjern

Siljutjern er en liten innsjø på om lag 60 dekar. Det er for det meste myrlendt, men også partier med fjell og skogsmark omkring vannet. Det er et par godt egnede rasteplasser ved vannkanten. En innløpsbekk kommer inn fra nordvest. Utløpet går sørover mot Kroktjønn. Det ble fisket med 7 oversiktsgarn fra 24. til 25. oktober (bilde 2). Fangsten bestod av 30 ørret og 1 abbor.

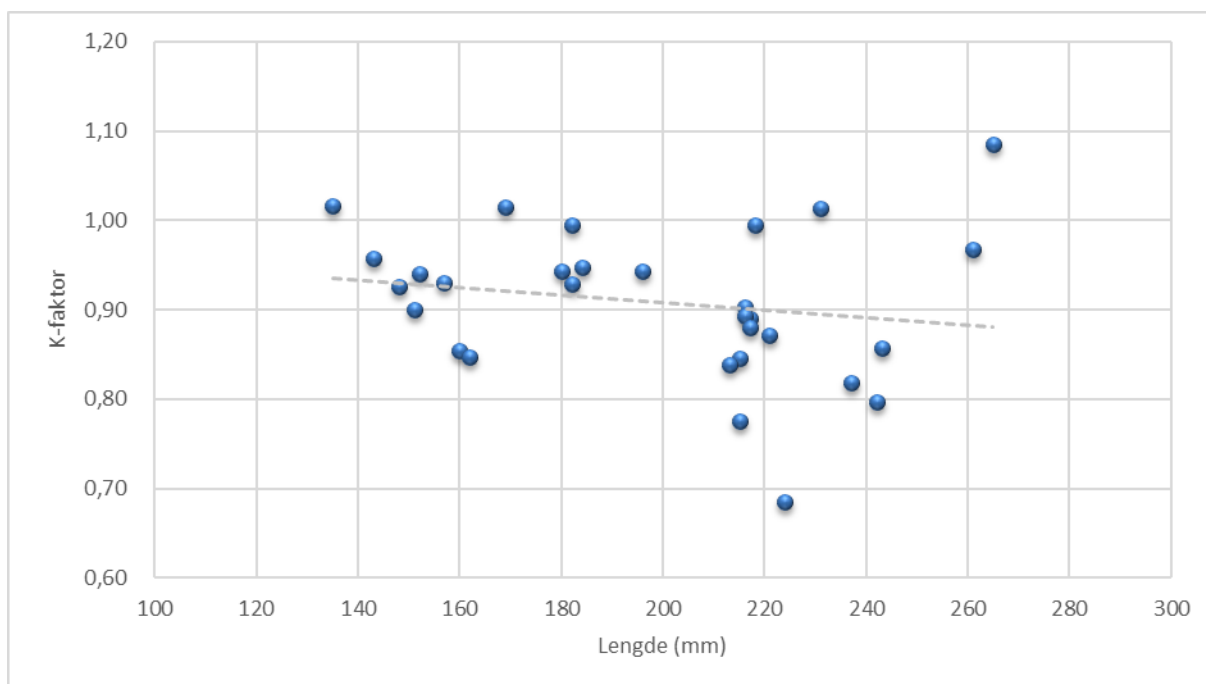

Bilde 2. Ved Siljutjern er det noen fine leirplasser.

Fangsten bestod av et betydelig antall fisk i små lengdegrupper, der gruppen 210-239 mm. dominerte (figur 3). K-faktor er gjennomsnittlig dårlig (0,91) og svakt avtakende med økende lengder (figur 4). Det var flere individer med mye parasitter i bukhalen. Det ble fanget en abbor i garnene. Dette er en art som oftest har sterke bestander når den er etablert i slike vann. Det er uvanlig å bare fange en.

Figur 3. Lengdefordeling for ørreter fanget i Siljutfjern, oktober 2024 (n=30).

Figur 4. Kondisjonsfaktor for ørreter fanget i Siljutfjern, oktober 2024 (n=30).

Innløpsbekk

Innløpsbekken til Siljutfjern ble befart opp til der den deles 200 meter fra Siljutfjern. Det nordlige løpet kommer fra Igletjønn, mens det andre løpet kommer bratt ned fra vest. Den befarte delen av bekken var svært godt egnet både som gyte- og oppvekstområde for ørret. Det ble gjort en enkel overfisking av omtrent 60 m² som viste en lav tetthet av yngel, men alle årsklasser var representert. Det ble også fanget noen gyteklare hannfisker.

Bærevann

Bærevann er en langstrakt, liten innsjø på om lag 47 dekar. Det er bratt terreng omkring nesten hele vannet. En innløpsbekk kommer inn fra nord. Utløpet går vestover mot Nedre Stavsjø. Det ble fisket med garn fra 27. til 28. oktober (bilde 3). Det ble brukt 7 oversiktsgarn og fangsten bestod av 60 ørreter.

Bilde 3. Bærevann er langstrakt og omkranset av bratt terreng.

Ørretene i fangsten fordelte seg jevnt ut over ganske små lengdegrupper (figur 5). K-faktor er gjennomsnittlig god, men varierende (figur 6).

Goddalsbekken

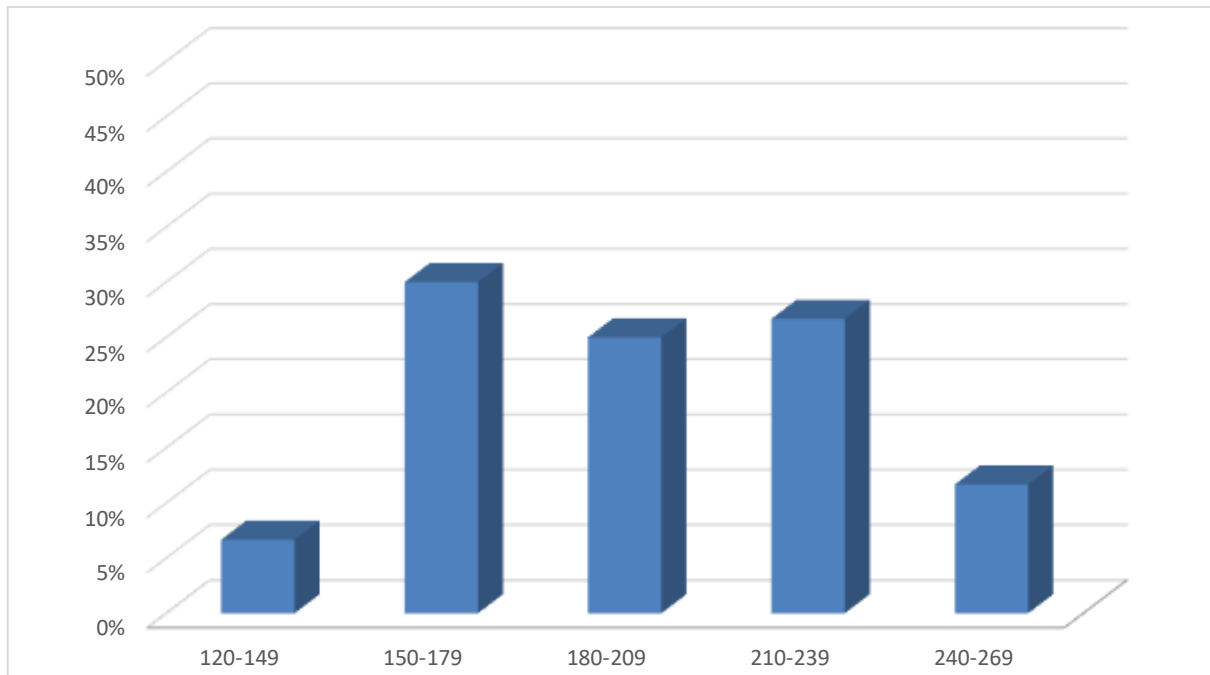
Det ble utført et forenklet elektrisk fiske av innløpsbekken i nord. Den går slakt oppover med gode gyte og oppvekstsvilkår. Det var mye yngel og gytefisker i bekken. Det ble ikke langt vekt på nøyaktig kartlegging fordi det er liten tvil om at rekrutteringen er mer enn god nok.

Utløpsbekk

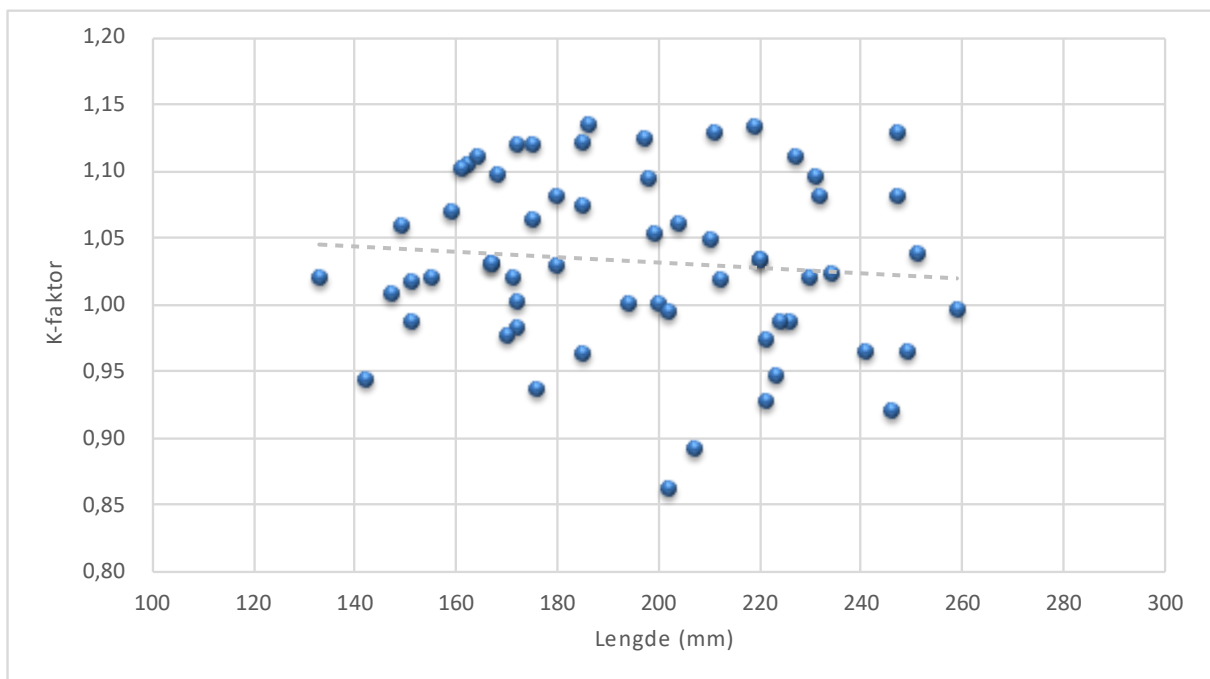
Utløpsbekken byr også på muligheter for rekruttering, og det ble observert yngel der.

Innløpsbekk i sør

Det ble befart på en innløpsbekk i sør. Denne er svært liten og forsvinner raskt i bakken. Den har ingen betydning som gytebekk.

Figur 5. Lengdefordeling for ørreter fanget i Bærevann, oktober 2024 (n=60).

Figur 6. Kondisjonsfaktor for ørreter fanget i Bærevann, oktober 2024 (n=60).

Andre bekker i tiltaksområdet

Eiebekken: Denne bekken starter forgreinet i tiltaksområdet og renner ut i Telemarkskanalen nedenfor Vrangfoss (kart 1). Den nederste delen av bekken kan ha betydning som gytebekk for ørret i kanalen. Eventuelle tiltak i tiltaksområdet kan ha påvirkning på gyteområdene i form av forurensing, men avstanden til de viktigste områdene antas å være såpass stor at en rein fysisk påvirkning neppe vil skje. I denne sammenheng vurderes ikke nærmere undersøkelser med elfiskeapparat som formålstjenlig. I tilfelle tiltak bør denne bekken overvåkes med vannprøver.

Nukebekken: Denne bekken renner fra vest mot øst gjennom tiltaksområdet. Bekken har varierende substrat, med flere gode gyteområder og bra oppvekstsvilkår. Bekken omgis av naturlig barskogsvegetasjon, som stort sett er tett og overhengende (bilde 4).

Bilde 4. Nukebekken rett øst for Sætervang.

Det ble gjennomført elektrisk fiske i bekken 23. oktober 2024. Det ble gjennomført en gangs overfisking på tre ulike steder (kart 1). På alle stedene ble det fanget årsyngel (0+) av ørret, samt noen større yngel (1+ og 2+) og enkelte litt større ørreter på +/- 20 cm. En subjektiv vurdering av resultatet tilsier at bekken har moderat tetthet av yngel, med alle årsklasser representert. I hvilken grad bekken fungerer som gytebekk for noen av innsjøene lengre nede i vassdraget er ukjent. Det kan også tenkes at det er en bekkelevende bestand her. Eller en kombinasjon av de to.

Ved den mellomste stasjonen i Nukebekken deler bekken seg i to. En grein går nordover mot Kloppedalen. Det ble også elfisket litt i den rett ovenfor delingen. Her er det et stilleflytende parti. Det ble fanget noen få trepigget stingsild her.

Askedalen

Bekken som renner østover ned Askedalen ender opp i Norsjø. Det ble gjort en vurdering av eventuell effekt for ørret i Norsjø, i tilfelle denne blir brukt som gytebekk. Husfossen er sannsynligvis et vandringshinder. Dette er 2 kilometer fra tiltaksområdet. Det gjør det lite sannsynlig at det vil være noen direkte konflikt.

Buratjønn, Sauetjønn og bekken nedover til Russtjønn.

Disse tjernene er svært små og har ikke blitt prioritert for nærmere undersøkelser. De ligger øst/sørøst for Bærevann. I Bærevann er det en sterk bestand av ørret. Dersom det er fisk i Buratjønn, Sauetjønn og Russtjønn er det rimelig å anta at disse bestandene også har gode levevilkår.

Kroktjern og Kroktjønnbekken, med mindre tjern.

Både Hollatjørn og Siljutjern drenerer ned mot Kroktjern og et par andre navnløse tjern i grenseland til tiltaksområdet. Det er rimelig å anta at disse vannene har et sammenlignbart fiskesamfunn. Det er ørret i Hollatjørn og Siljutjern, og trepigget stingsild i Hollatjørn. Fangst av en abbor i Siljutjern tilsier at dette også kan være en aktuell art i Kroktjern.

Vurderinger

Formålet med denne undersøkelsen var å få en oversikt over hvilke arter av fisk det er innenfor tiltaksområdet. Det er ørret i alle de undersøkte innsjøene, samt i flere bekker. I Hollatjørn er bestanden tynn, sannsynligvis av en naturlig årsak. Det vil si at gytemulighetene er begrenset. Det gir ofte et godt og spennende fritidsfiske. I de øvrige områdene er det mye, og til dels tett bestand av ørret. Det er trepigget stingsild i Nukebekken og Hollatjørn. Sannsynligvis også i innsjøene nedstrøms Hollatjørn. Det er også påvist abbor i Siljutjern. Det mest overraskende ved disse resultatene er at det kun ble fanget en abbor. Denne arten opptrer vanligvis i større mengder når den først er etablert. Det er sannsynligvis også abbor i innsjøene nedstrøms Siljutjern. Alle arter som er funnet er stedege, naturlige arter for områdene. Det ble ikke funnet fremmede arter.